

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. marraskuuta 2021
(OR. en)

13243/21

CONOP 68
COARM 212
CODUN 47
CFSP/PESC 1005

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät ydinsulkusopimuksen (NPT) osapuolten
kymmenennestä tarkistuskonferenssista

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston 3826. istunnossaan 15. marraskuuta 2021
hyväksymät neuvoston päätelmät ydinsulkusopimuksen osapuolten kymmenennestä
tarkistuskonferenssista.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT YDINSULKUSOPIMUKSEN (NPT) OSAPUOLTEN
KYMMENENNESTÄ TARKISTUSKONFERENSSISTA**

1. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille ydinsulkusopimuksen (NPT) osapuolten tulevan kymmenennen tarkistuskonferenssin ja vahvistaa tukevansa varauksetta ydinsulkusopimusta maailmanlaajuisen ydinsulkujärjestelmän kulmakivenä, ydinaseriisunnan jatkamisen keskeisenä perustana ydinsulkusopimuksen 6 artiklan mukaisesti sekä tärkeänä tekijänä kehitettäessä ydinenergiasovelluksia rauhanomaisiin tarkoituksiin ydinsulkusopimuksen 4 artiklan mukaisesti. Neuvosto toistaa, että unioni antaa vankkumattoman tukensa ydinaseriisunnan, -asesulun ja -asevalvonnan rakenteiden turvaamiselle ja vahvistamiselle. Olemme täysin vakuuttuneita siitä, että monenvälinen ja sopimukseen perustuva lähestymistapa on paras tapa pitää yllä ja vahvistaa kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta.
2. Neuvosto pitää valitettavana kymmenennen tarkistuskonferenssin väistämätöntä lykkääntymistä ja korostaa tarkistuskonferenssien arvokasta panosta ydinsulkusopimuksen täytäntöönpanolle.
3. Neuvosto vahvistaa jälleen ydinsulkusopimuksen maailmanlaajuisen soveltamisen tärkeyden ja kehottaa kaikkia valtioita, jotka eivät ole sopimuksen osapuolia, liittymään siihen ydinaseettomina valtioina ja noudattamaan ennen sopimukseen liittymistään sen määräyksiä. Neuvosto antaa tunnustusta ydinsulkusopimuksen historiallisille saavutuksille ydinaseiden leviämisen rajoittamisessa, rauhanomaisiin tarkoituksiin käytettävää ydinenergiaa koskevan yhteistyön helpottamisessa ja ydinasevarastojen merkittävässä vähentämisessä aiempina vuosikymmeninä. Ydinsulkusopimuksella on kestävää arvoa, ja sen täysimääräistä täytäntöönpanoa tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan.

4. Neuvosto kannattaa vankasti ydinsulkusopimuksen kaikkia kolmea pilaria ja jatkaa vuoden 2010 tarkistuskonferenssin toimintasuunnitelman kattavan, tasapainoisen ja aineellisen täysimääräisen täytäntöönpanon edistämistä. Korostamme tarvetta panna täytäntöön kaikki ydinsulkusopimuksen mukaiset velvoitteet ja aiempien tarkistuskonferenssien aikana tehdyt sitoumukset, mukaan lukien tarve saavuttaa konkreettista edistystä 6 artiklan täysimääräisessä täytäntöönpanossa siten, että lopullisena tavoitteena on ydinaseiden täydellinen poistaminen. Pyrkimyksenämme on luoda turvallisempi ja turvatumpi maailma kaikille sopimuksen tavoitteiden mukaisesti tavalla, jolla edistetään kansainvälistä vakautta, rauhaa ja turvallisuutta. Neuvosto on tyytyväinen EU:n jäsenvaltioiden sitoumukseen saada liikkeelle poliittista tahtoa ja edistää ydinsulkusopimuksen tavoitteiden toteuttamista erilaisten aloitteiden, esimerkiksi Tukholman aloitteen, avulla nykyisen tarkistuskierroksen aikana.
5. Nykyisessä turvatilanteessa, jolle ovat ominaisia yhä suuremmat jännitteet ja vakavat ydinaseiden leviämiseen liittyvät kriisit ja haasteet, on toteutettava uudistettuja toimia aseriisunnan, asesulun ja asevalvonnan alalla. Neuvosto kehottaa kaikkia asianomaisia valtioita pidättymään toimista, jotka saattaisivat pahentaa jännitteitä entisestään ja vaarantaisivat kylmän sodan päättymisen jälkeen saavutetut merkittävät vähennykset. On vältettävä uutta ydinasevarustelua.
6. Neuvosto haluaa korostaa, että kaikki ydinsulkusopimuksen osapuolina olevat valtiot ovat poikkeuksetta kollektiivisesti vastuussa vuoden 2010 toimintasuunnitelman 64 toimen täytäntöönpanon varmistamisesta.
7. Neuvosto korostaa seuraavia kysymyksiä:
  - Sen sitoumus edistää ydinaseriisuntaa ydinsulkusopimuksen 6 artiklan mukaisesti erityisesti vähentämällä yleisesti ydinaseiden maailmanlaajuista varastoa ja ottaen huomioon suurimmat ydinasevarastot omistavien valtioiden erityinen vastuu.

- Sen tuki tehostetulle vuoropuhelulle, myös strategisesta vakaudesta, avoimuuden lisäämisestä ja ydinasevaltioiden luottamusta lisäävistä toimista aseriisunnan etenemisen edistämiseksi.
- Strategisten riskien ja ydinriskien vähentämistä koskevan konkreettisen työn hyödyt ja näin ollen kaikkien asianomaisten valtioiden kiireellinen tarve keskustella ja sopia käytännön toimenpiteistä tätä varten ja panna niitä täytäntöön.
- Ydinaseriisunnan todentamista edistävän monenvälisen yhteistyön arvo. Tämän osalta neuvosto on tyytyväinen hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän kutsumiseen koolle tarkastelemaan ydintarkastuksen roolia ydinaseriisunnan edistämisessä vuonna 2021. Neuvosto on tyytyväinen myös tuloksiin, joita on saatu käytännön yhteistyöstä, kuten neljän osapuolen ydintarkastuskumppanuudesta (Quad Nuclear Verification Partnership), ja käytännön harjoituksista, kuten plutoniumin mittaussuomenetelmiä koskevasta Belgian harjoituksesta, Ranskan ja Saksan ydintarkastusharjoituksesta (NuDiVe) sekä Alankomaiden toteuttamasta voimakkaiden räjähteiden toteamismenetelmiä koskevasta tutkimuksesta ja esittelystä ydinaseriisunnan todentamista koskevan kansainvälisen kumppanuuden puitteissa. Vaikka todentaminen ei ole päämäärä itsessään, ydinaseriisunnan todentamismuokkeineitä koskevan kansainvälisen yhteistyön kehittäminen edelleen edistäisi ydinaseettoman maailman saavuttamista ja ylläpitämistä.
- Sen kehotus aloittaa heti ja saattaa nopeasti päätökseen aseidenriisuntakonferenssissa käytävät neuvottelut ydinaseisiin tai muihin räjähteisiin soveltuvan halkeamiskelpoisen materiaalin tuotantokieltoa koskevasta sopimuksesta ja se seikka, että se voi kannattaa neuvottelujen aloittamista asiakirjan CD/1299 ja siihen sisältyvän toimeksiannon pohjalta. Ennen tulevaa voimassaolevaa FMCT-sopimusta neuvosto kehottaa kaikkia asianomaisia valtioita julistamaan ja pitämään voimassa ydinaseisiin tai muihin ydinräjähteisiin soveltuvan halkeamiskelpoisen materiaalin tuotantoa koskevan välittömän moratorion.

8. Neuvosto on tyytyväinen Yhdysvaltojen ja Venäjän federaation välillä saavutettuun yhteisymmärrykseen uuden START-sopimuksen jatkamisesta viidellä vuodella. Unioni pitää uutta START-sopimusta erittäin tärkeänä ja katsoo, että sillä on keskeinen merkitys kansainvälisen ja Euroopan turvallisuuden edistämisessä. Uuden START-sopimuksen mukainen sijoitettujen strategisten ydinasevarastojen vähentäminen, jota on tehostettu erityisesti sopimuksen vankan todentamismekanismin avulla, edistää ydinsulkusopimuksen 6 artiklan täytäntöönpanoa vähentämällä yleisesti maailmanlaajuisesti käytössä olevia ydinasevarastoja. Neuvosto korostaa, että asevalvonta-, aseriisunta- ja asesulkuprosesseja on pidettävä yllä ja vietävä eteenpäin. Neuvosto palauttaa mieleen ydinsulkusopimuksen 6 artiklasta johtuvat kaikkien ydinasevaltioiden velvoitteet ja korostaa, että niillä kahdella ydinasevaltiolla, joilla on suurimmat varastot, on erityinen vastuu ydinaseriisunnassa ja -asevalvonnessa. Neuvosto kannustaa niitä pyrkimään edelleen vähentämään varastojaan, mukaan luettuina strategiset ja muut kuin strategiset ydinaseet sekä sijoitetut ja sijoittamattomat ydinaseet, ja jatkamaan keskusteluja luottamuksen lisäämisestä, avoimuudesta, riskien vähentämisestä ja todentamistoimista, jotta luodaan pohja vieläkin vankemmille asevalvontasopimuksille ja raportoinnille tulevaisuudessa. Neuvosto kehottaa Kiinaa osallistumaan aktiivisesti näihin prosesseihin.
9. Neuvosto on tyytyväinen vakautta koskevan strategisen vuoropuhelun käynnistämiseen ja Reykjavikin huippukokouksen julkilausuman vahvistamiseen uudelleen Venäjän federaation ja Amerikan yhdysvaltojen välisessä huippukokouksessa Genevessä.
10. Neuvosto toteaa, että ydinaseiden käytöllä on erittäin vakavat seuraukset ja painottaa, että kaikilla valtioilla on yhtäläinen vastuu estää niiden käyttö tulevaisuudessa.
11. Neuvosto korostaa tarvetta uusien monenvälisistä toimista ja elvyttää monenvälisiä neuvotteluelimiä, erityisesti aseidenriisuntakonferenssi, tavoitteena tarkastella tältä osin sen työn organisoinnin tehostamista sekä sen tulevaa laajentumista. Konferenssissa vallitseva pattitilanne, muun muassa sen jatkuva kyvyttömyys sopia työohjelmasta ja myöntää tarkkailijan asema kaikille YK:n jäsenvaltioille, on edelleen huolenaiheena.

12. Neuvosto pitää sopimusta täydellisestä ydinkoekiellosta (CTBT) ratkaisevan tärkeänä ydinaseriisunnalle ja ydinsululle, ja sen voimaantulo on ensisijainen asia ja edelleen poliittisesti välttämätöntä unionille. Neuvosto kehottaa kaikkia valtioita, jotka eivät ole vielä allekirjoittaneet ja ratifioineet CTBT-sopimusta, erityisesti liitteessä II lueteltuja valtioita, tekemään niin ilman ehtoja tai viivästystä. Neuvosto kehottaa myös kaikkia valtioita noudattamaan ydinaseiden koeräjäytyksiä tai muita ydinräjäytyksiä koskevaa moratoriota ja pidättymään sopimuksen tavoitteen ja tarkoituksen vastaisista toimista.
13. Neuvosto tunnustaa olemassa olevien ydinaseettomien vyöhykkeiden kriittisen merkityksen rauhalle ja turvallisuudelle ja on edelleen sitoutunut vuoden 1995 NPT-tarkistuskonferenssissa hyväksytyn Lähi-itää koskevan päätöslauselman täytäntöönpanoon. Neuvosto panee merkille, että 20. päivänä marraskuuta 2019 kokoontui YK:n konferenssi, joka käsitteli ydinaseista ja muista joukkotuhoaseista ja niiden maaliinsaattamisjärjestelmistä vapaan vyöhykkeen perustamista Lähi-itään, ja on tyytyväinen sen tuloksiin. Neuvosto palauttaa mieleen, että kuten vuoden 2010 NPT-tarkistuskonferenssin toimintasuunnitelmassa todetaan, tällaisia vyöhykkeitä voidaan perustaa vain asianomaisen alueen kaikkien valtioiden välillä vapaasti sovittujen järjestelyjen pohjalta.
14. Neuvosto on edelleen vakavasti huolissaan jatkuvista ydinaseiden leviämiseen liittyvistä kriiseistä ja haasteista, jotka ovat yhä uhka kansainväliselle turvallisuudelle, ja korostaa päätöstään lisätä asesulkutoimia sekä vahvistaa ja saattaa yleismaailmalliseksi ydinsulkujärjestelmä ja lisätä niiden vaikuttavuutta. Neuvosto tunnustaa tarpeen löytää rauhanomaisia ja diplomaattisia ratkaisuja ja painottaa, että kansainvälisen yhteisön on pysyttävä valppaana ja oltava valmiina kohtaamaan nämä haasteet ja puuttumaan niihin päättäväisesti. Neuvosto korostaa, että jos velvollisuuksia laiminlyödään, ensisijainen vastuu on YK:n turvallisuusneuvostolla.

15. Neuvosto panee merkille kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) tärkeän työn ja erityisesti sen, että sen ydinmateriaalivalvontajärjestelmä on keskeinen osa ydinsulkujärjestelmää ja sillä on keskeinen rooli ydinsulkusopimuksen täytäntöönpanossa. Euratomin ja IAEA:n tiivis yhteistyö mahdollistaa vaikuttavan ja tehokkaan ydinmateriaalivalvonnan. Neuvosto korostaa, että ydinmateriaalivalvontasopimus yhdessä lisäpöytäkirjan kanssa muodostaa nykyisen todentamisstandardin ydinsulkusopimuksen nojalla ja vetoaa, että ne saatetaan yleismaailmallisiksi viipymättä.
16. Neuvosto toistaa olevansa päättäväisesti sitoutunut yhteiseen kattavaan toimintasuunnitelmaan ja tukevansa sitä edelleen. Yhteinen kattava toimintasuunnitelma on maailmanlaajuisen ydinsulkujärjestelmän keskeinen osa, jonka YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi yksimielisesti päätöslauselmallaan 2231 (2015). Neuvosto on tietoinen ongelmista, jotka liittyvät siihen, että Yhdysvallat on vetäytynyt yksipuolisesti yhteisestä kattavasta toimintasuunnitelmasta ja ottanut uudelleen käyttöön pakotteita. Neuvosto tuo esiin syvän huolensa Iranin jatkuvista toimista, jotka ovat ristiriidassa yhteisen kattavan toimintasuunnitelman kanssa ja joilla on vakavia ja joissain tapauksissa peruuttamattomia ydinaseiden leviämisvaikutuksia. Se kehottaa Irania perumaan kaikki toimet, jotka ovat ristiriidassa yhteisen kattavan toimintasuunnitelman kanssa, ja palaamaan ydinsitoumustensa täysimääräiseen täytäntöönpanoon viipymättä ja erityisesti lisäpöytäkirjan ja yhteisen kattavan toimintasuunnitelman avoimuusmääräysten täytäntöönpanoon. Neuvosto kannattaa yhteisen kattavan toimintasuunnitelman sekakomissiossa käynnissä olevia intensiivisiä diplomaattisia toimia ja EU:n korkean edustajan yhteyksiä sekakomission koordinaattorina kaikkien asiaankuuluvien kumppanien kanssa. Neuvosto on edelleen syvästi huolissaan Iranin ballistisiin ohjuksiin liittyvistä toimista ja kehottaa Irania pidättymään YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2231 kanssa ristiriidassa olevista toimista ja olemaan toteuttamatta toimia, jotka liittyvät ydinaseiden maaliin saattamiseen soveltuviin ballistisiin ohjuksiin, mukaan lukien ballistista ohjusteknologiaa käyttäen suoritettut laukaisut. Neuvosto kehottaa Irania myös olemaan siirtämättä ohjuksia tai ohjusten komponentteja tai ohjusteknologiaa valtiosta riippumattomille toimijoille.
17. Neuvosto pitää erittäin valitettavana, että Syyria ei ole edelleenkään korjannut ydinmateriaalivalvontasopimuksensa velvollisuuksien laiminlyöntiä tekemällä yhteistyötä ensisijaisen tärkeänä asiana ja läpinäkyvästi IAEA:n kanssa selvittääkseen kaikki ratkaisemattomat kysymykset. Se kehottaa Syyriää mahdollisimman pian allekirjoittamaan, saattamaan voimaan ja panemaan kokonaisuudessaan täytäntöön IAEA:n kanssa laaditun lisäpöytäkirjan.

18. Neuvosto on vakavasti huolissaan ohjusteknologian käynnissä olevasta leviämisestä, sillä se on selkeästi epävakautta aiheuttava tekijä. Tältä osin neuvosto palauttaa mieleen tukevansa vahvasti ohjusteknologian valvontajärjestelyä (MTCR) ja ballististen ohjusten leviämisen estävää Haagin käytäntösäännöstöä. Neuvosto vetoaa, että Haagin käytäntösäännöstöön liittyttäisiin yleismaailmallisesti ja se pantaisiin tosiasiallisesti täytäntöön, koska se on ainoa monenvälinen avoimuutta ja luottamusta lisäävä väline, joka koskee ballististen ohjusten leviämistä.
19. Neuvosto ilmaisee vakavan huolensa siitä, että Korean demokraattinen kansantasavalta jatkaa toimia kehittääkseen edelleen laittomia ydinaseita ja ballistisia ohjuksia koskevia ohjelmiaan. Neuvosto tuomitsee Korean demokraattisen kansantasavallan toteuttamat toimet ydinase- ja ohjusvalmiuksien tehostamiseksi, mukaan lukien toistuvat ohjusten laukaisut ja niihin liittyvien järjestelyjen ylläpito. Neuvosto kehottaa Korean demokraattista kansantasavaltaa pidättymään kaikista ydinkokeista ja ballististen ohjusten laukaisuista. Neuvosto kehottaa Korean demokraattista kansantasavaltaa toteuttamaan konkreettisia toimia purkaakseen joukkotuhoase- ja ballististen ohjusten ohjelmansa ja olemassa olevat ydinohjelmansa täydellisellä, todennettavalla ja peruuttamattomalla tavalla, kuten YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 2397 (2017) on päätetty. Neuvosto kehottaa Korean demokraattista kansantasavaltaa käymään merkityksellisiä keskusteluja kaikkien asianomaisten osapuolten kanssa, jotta voidaan luoda perusta kestävälle rauhalle ja turvallisuudelle ja toteuttaa toimia, joilla pyritään ydinaseiden täydelliseen, todennettavaan ja peruuttamattomaan poistamiseen Korean niemimaalta. Neuvosto vaatii, että Korean demokraattinen kansantasavalta palaa noudattamaan ydinsulkusopimusta ja IAEA:n ydinmateriaalivalvontasopimusta ja saattaa lisäpöytäkirjan voimaan, sekä kehottaa sitä allekirjoittamaan ja ratifioimaan täydellisen ydinkoekieltosopimuksen. Neuvosto kehottaa kaikkia valtioita noudattamaan asiaankuuluvien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien mukaisia velvoitteitaan, mukaan lukien kaikkien pakotteiden täysimääräinen ja tehokas täytäntöönpano.

20. Neuvosto on päättänyt varmistaa ydinturvallisuuden, ydinturvan ja ydinmateriaalivalvonnan korkeimmat standardit, ja se panee merkille IAEA:n keskeisen roolin tältä osin sekä unionin merkittävän rahoituksen sen toimiin. Neuvosto palauttaa mieleen, että uudella ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalaisella välineellä, jonka talousarvio on 300 miljoonaa euroa vuosina 2021–2027, tuetaan kolmansiä maita ydinturvallisuuden ja säteilysuojelun, ydinjätehuollon ja ydinmateriaalivalvonnan aloilla. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille kansainvälisen ydinturvakonferenssin (ICONS) ministerien julkilausuman, jossa otetaan huomioon jäsenvaltioiden poliittinen tahto ja annetaan lisäarvoa ja poliittista ohjausta maailmanlaajuiseen ydinturvan vahvistamisprosessiin.
21. Neuvosto vahvistaa uudelleen tukensa ydinsulkusopimuksen kaikkien osapuolten luovuttamattomalle oikeudelle kehittää ydinenergian tutkimusta, tuotantoa ja käyttöä rauhanomaisiin tarkoituksiin syrjimättömällä tavalla ja ydinsulkusopimuksen mukaisesti, myös IAEA:n teknisen yhteistyön ohjelman puitteissa. Neuvosto tunnustaa tarpeen varmistaa energiaturvallisuus kohtuullisin kustannuksin ja kunnioittaa jäsenvaltioiden oikeutta päättää energialähteiden yhdistelmästä ja valita soveltuvimmat teknologiat vuoden 2030 ilmastotavoitteen kollektiiviseksi saavuttamiseksi. Neuvosto panee merkille IAEA:n toimet jäsenvaltioiden tukemiseksi niiden pyrkimyksissä saavuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja erityisesti ydintutkimuksen ja -teknologian mahdollisen panoksen sellaisilla aloilla kuin ihmisten terveys, maatalous ja ruokaturva, vesihuolto, ilmastonmuutos, ympäristönsuojelu ja kulttuuriperinnön suojelu.
22. Neuvosto painottaa, että sukupuolten tasa-arvo ja naisten ja tyttöjen voimaannuttaminen on unionille tärkeä horisontaalinen prioriteetti, ja se katsoo, että on tärkeää sisällyttää sukupuolinäkökohdat ydinsulkusopimuksen kaikkien kolmen pilarin puitteissa käytäviin keskusteluihin. Lisäksi neuvosto tukee täysin ja edistää naisten ja miesten tasavertaista osallistumista aseriisunnan, asetuslun ja asevalvonnan alalla ja kannustaa naisten osallistumista NPT-tarkistuskonferenssiin.

23. Neuvosto kannattaa aseriisuntaa ja asesulkua koskevaa koulutusta, johon riippumattomien ajatushautomoiden eurooppalainen verkosto, EU:n asesulkukonsortio, antaa panoksensa useilla toimilla.
24. Neuvosto painottaa, että kymmenennessä NPT-tarkistuskonferenssissa on tärkeää varmistaa myönteiset ja olennaiset tulokset sopimuksen ja aiempien sitoumusten täytäntöönpanon tarkastelussa sekä määrittämällä alat, joilla olisi pyrittävä edistyksen jatkamiseen tulevaisuudessa, ja keinot tämän toteuttamiseksi. Neuvosto päättää osallistua aktiivisesti kymmenenteen NPT-tarkistuskonferenssiin, myös laatimalla sille ehdotuksia konkreettisiksi, tulevaisuuteen suuntautuviksi toimiksi. Tätä varten se on esittänyt valmisteluasiakirjoja nykyiselle tarkistuskierrokselle ja EU:n jäsenvaltioiden kansallisia täytäntöönpanokertomuksia varten. Unioni ja sen jäsenvaltiot noudattavat aktiivista ja rakentavaa lähestymistapaa tarkistuskonferenssin neuvottelujen osalta.
-